

Seat No. : _____

JA-116

January-2016

B.A., Sem.-I

**Elective (EC-II) 105 : Sociology
(Indian Society)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1. ભારતમાં હિંદુ ધર્મની ઉત્પત્તિ, ઘડતર અને વિકાસ વિગતવાર સમજાવો. **14**

અથવા

ભારતીય સમાજમાં એકતાનું નિર્માણ કરતા પરિબળોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

2. જ્ઞાતિનો અર્થ આપી, જ્ઞાતિના ઉદ્ભવ અંગેના સિદ્ધાંતો વર્ણવો. **14**

અથવા

છૂટાછેડાનો અર્થ આપી, છૂટાછેડાની જોગવાઈઓ ચર્ચો.

3. ભારતીય ગ્રામ સમુદાયનો અર્થ આપી, તેનું સ્વરૂપ વર્ણવો. **14**

અથવા

ભારતીય શહેરી સમસ્યાઓ સવિસ્તૃત ચર્ચો.

4. પિતૃસત્તા અને માતૃવંશી સમાજ વ્યવસ્થાના લક્ષણો વર્ણવો. **14**

અથવા

ભારતીય સમાજમાં સામાજિક પરિવર્તનના પ્રવાહો ચર્ચો.

JA-116

1

P.T.O.

(અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

- (1) સિંધુ ખીણની સંસ્કૃતિમાં _____ પોર્ટટાઉન તરીકે મહત્વનું સ્થળ હતું.
(પંજાબ, લોથલ, પાકિસ્તાન)
- (2) ભારતીય આર્યો _____ તરીકે ઓળખાય છે.
(ક્ષત્રિય, દ્વિજ, શૂદ્ર)
- (3) વર્ષો કેટલા છે ?
(ત્રણ, ચાર, સાત)
- (4) દૈવી ઉત્પત્તિના સિદ્ધાંતનું મુળ _____ના પુરુષસુક્તમાં રહેલું છે.
(ઋગ્વેદ, અથર્વવેદ, સામવેદ)
- (5) મેઘાલયના ખાસી લોકો _____ કુટુંબ વ્યવસ્થા ધરાવે છે.
(પિતૃવંશી, માતૃવંશી, બેમાંથી એકપણ નહીં)
- (6) ભારતીય સમાજ પુસ્તકના લેખક _____ હતા.
(તારાબેન પટેલ, એ.એસ. પટેલ, એસ.સી. દૂબે)
- (7) હિન્દુ લગ્નધારો 1955, મુજબ _____ લગ્નને કાયદાકીય સ્વીકૃતિ મળેલ છે.
(બહુપતિ લગ્ન, એક પતિ-પત્ની લગ્ન, બહુપત્ની લગ્ન)

(બ) નીચે આપેલા વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો.

- (1) સેંટ થોમસના પ્રયાસોથી બંગાળમાં ખ્રિસ્તી ધર્મનો ફેલાવો થયો.
- (2) શરિયત એટલે ઈસ્લામિક કાનૂનીસંહિતા.
- (3) ભારતના ઔદ્યોગિક વિકાસમાં પારસીઓની મહત્વની ભૂમિકા છે.
- (4) જ્ઞાતિ બહિર્વિવાહિ એકમ છે.
- (5) 18મી સદીમાં પોર્ટુગીઝોએ ગોવામાં પોતાનું થાણું નાખ્યું.
- (6) સંસ્કૃતિકરણનો ખ્યાલ શ્રીનિવાસે આપ્યો છે.
- (7) નગર એ પ્રાથમિક સમુદાય છે.

Seat No. : _____

JA-116

January-2016

B.A., Sem.-I

**Elective (EC-II) 105 : Sociology
(Indian Society)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : (1) All questions carry equal marks.
(2) All questions are compulsory.

1. Explain in detail the origin, construction and development of Hindu religion in India. **14**
OR
Discuss the factors which creates unity in Indian Society.
2. Give the meaning of caste and describe the theories regarding the origin of caste. **14**
OR
Give the meaning of divorce and discuss the legal provisions of divorce.
3. Explain the meaning of rural community of India and describe the nature of its. **14**
OR
Discuss in detail the Indian urban problems.
4. Describe the characteristics of Patriarchal and Matrilineal Social System. **14**
OR
Discuss the trends of Social change in Indian Society.
5. Do as directed. **14**
(A) Fill in the blanks with appropriate option.
 - (1) In culture of 'Indus Valley' _____ was an important place as port-town. (Punjab, Lothal, Pakistan)
 - (2) Indian 'Arya' is known as _____. (Kshatriy, Dvija, Shudra)
 - (3) Kinds of 'Varna' are _____. (Three, Four, Seven)
 - (4) Root of origin of daivi theories is in _____ purushsukta. (Rigveda, Athrvaveda, Samveda)
 - (5) _____ family system in Khasi of Meghalaya. (Patrilineal, Matrilineal, None of both)
 - (6) _____ had written a book "Indian Society". (Taraben Patel, A.S. Patel, S.C. Dube).
 - (7) _____ marriage have got legal acceptance according to Hindu Marriage Act 1955. (Polyandry, Monogamy, Polygamy)

(B) State whether the following statements are **true** or **false**.

- (1) Christianity spread in Bengal through the works of Saint Thomas.
 - (2) Shariat means Islamic legal code.
 - (3) Parsi played an important role in India's industrial development.
 - (4) Caste is a unit of exogamy.
 - (5) Portuguese established their headquarter in Goa in 16th century.
 - (6) Concept of culturization is given by Shrinivas.
 - (7) Urban is the primary group.
-